

Poliisin onnettomuustilastointi

Liikenneturvallisuus- ja ILITU- päivä

18.11.2014
Kuntatalo, Helsinki

Kari Onninen, poliisitarkastaja

Esityksen sisältö:

- Taustaa
 - Liikenneturvallisuusstrategia
- Poliisi onnettomuuspaikalle
 - Lainsäädäntö
 - Käytännöt
- Liikenne rikostutkintaohje
 - mm. paikantaminen
- Tilastointi
- Keskustelua

Liikenneonnettomuuksien paikkatutkinta, yksinkertaista ja helppoa? (Kerava 17.3.2005)

Poliisin liikenneturvallisuusstrategia

- *Valvonnan lisäksi poliisin liikenneturvallisuustyön muita osa-alueita ovat ainakin liikennerikostutkinta, tiedottaminen sekä liikennekasvatus ja -valistus. Laadukkaasti ja kattavasti suoritettun ja tilastoidun liikennerikostutkinnan avulla saadaan kerättyä tietoa jota voidaan käyttää hyväksi esimerkiksi valvonnan ja muiden liikenneturvallisuustoimenpiteiden suuntaamisessa. Liikennekasvatus ja -valistus ovat osa laillisuuskasvatusta sekä muuta ennalta estävää toimintaa ja sellaisina luonteva osa esimerkiksi lähi- tai koulupoliisitoimintaa. Myös lupahallinnon keinoin voidaan edistää liikenneturvallisuutta.*

Poliisille ilmoittaminen

TLL 59 §

Ilmoitusten tekeminen

"Liikenneonnettomuuteen osallisen tienkäyttäjän on toisen osallisen tai onnettomuudessa vahinkoa kärsineen vaatimuksesta ilmoitettava nimensä ja osoitteensa sekä annettava tietoja tapahtumasta.

Milloin onnettomuudessa on joku kuollut tai vaikeasti loukkaantunut, siihen osallisen on ilmoitettava siitä ensi tilassa poliisille.

Jos omaisuutta on vahingoittunut eikä paikalla ole ketään, joka voi ottaa vastaan tietoja ja selvityksiä, onnettomuuteen osallisen on viipymättä ilmoitettava tapahtumasta vahinkoa kärsineelle tai poliisille"

Poliisille ilmoitetut tieliikenneonnettomuudet 2011- 2013 (Hätäkeskuksen tietojärjestelmästä)

Tehtävä lkm (kaikki)		2011	2012	2013
Poliisi yht	200 Tieliikenneonnettomuus: muu tai onnettomuuden uhka	8 525	7 932	9 371
	201 Tieliikenneonnettomuus: peltikolari, suistuminen	35 492	35 534	29 815
	202 Tieliikenneonnettomuus: pieni	13 341	13 695	12 309
	203 Tieliikenneonnettomuus: keskisuuri (haitta liikenteelle)	1 365	1 732	1 578
	204 Tieliikenneonnettomuus: suuri (estää liikenteen jne.)	4	6	6
	205 Tieliikenneonnettomuus: eläin osallisena (ei henkilövahinkoja)	7 716	8 360	8 355
	Yhteensä	66 443	67 259	61 434
10.11.2014		- 1 -		09:44:29

Liikennevakuutuksesta korvatut/ Poliisille ilmoitetut

- Vuoden 2012 tilastossa 106 456 liikennevakuutuksesta korvattua liikennevahinkoa
 - Vakuutusyhtiöiden liikennevahinkotilasto 2012. *Liikennevakuutuksesta korvatut vahingot*
Vakuutusyhtiöiden liikenneturvallisuustoimikunta VALT, 2013
- Poliisille ilmoitettu vastaavana aikana 67 259 liikenneonnettomuutta (Hätäkeskuksen tiedoista)
- Poliisipartiota ei ole lähetetty onnettomuuspaikalle näistä 14 664:ssa tapauksessa;

mm. tekijä poistunut, sopineet keskenään eivätkä halua poliisia paikalle, yksittäinen ajoneuvo suistunut tieltä, ketään ei paikalla, parkkipaikkakolari, tekijä poistunut, Hätäkeskus neuvonut/opastanut osallisia.

Liikenne rikostutkintaohje

- Poliisihallituksen kirje numero 2020/2013/4895
- Annettu 20.12.2013
- Korvaa 2005 ja 2009 annetut SM:n ohjeet
- Voimassa 1.1.2014 – 31.12.2018

Ohjeen tarkoitus ja tavoite

Käytäntöjen yhdenmukaistaminen

- paikkatutkinta
- perustietojen kerääminen
- kirjaamismenettely
- rikospaikkapiirtäminen
- valokuvaus
- seuraamusjärjestelmän soveltaminen

Tutkinnan perusteet

- Poliisilain (872/2011) 1 luvun 1 §
 - rikosten ennalta estäminen, selvittäminen ja syyteharkintaan saattaminen
- Esitutkintalain (805/2011) 3 luvun 3 §
 - tutkinnan toimittamisvelvollisuus
- Poliisilain 1 luvun 2 – 5 §:t
 - yleiset periaatteet
- Esitutkintalain 4 luvun
 - esitutkintaperiaatteet
- Tieliikennelain 5 §, tutkintavelvollisuus tien ulkopuolella
- Poliisilain 1 luvun 6 §, sovinnollisuuden edistäminen

Toimenpiteet tapahtumapaikalla, paikantaminen (1)

Paikantaminen

- GPS
- VIRVE (Viranomaisradioverkko)
- POKE (Poliisin kenttäjärjestelmä)
- Hätäkeskus ("Mökkipaikannus")
- N ja E koordinaatit
- "TN - näyttöön WGS84 muodossa ilman välimerkkejä"

Toimenpiteet tapahtumapaikalla, paikantaminen (2)

- Tien tai kadun nimi ja kiinteistön/talon numero
- Risteys merkitään muodossa **Kadunnimi x Kadunnimi**

Toimenpiteet tapahtumapaikalla, tietojen ottaminen ja kirjaaminen

Kenttälomake

- *Paikantaminen*
- Osalliset
- *Tieliikenneolosuhteet*
- Todistajat
- Asianomistajat ja suostumukset
- Tapahtumien kulku
- *Loukkaantuneet*

Kenttälomake

Osallinen 1	Ammatti		Puhelin kotiin (myös suuntanro)		Puhelin toimeen (myös suuntanro)		
	Ajoneuvon kuljettaja ☐ omistaja ☐ haltija ☐ muu		Puhalluskoe klo %		Laitteen numero		
	Ajokortin luokka, myöntäjä		Ajoneuvolaji		Merkki, malli		
	Rekisteritunnus		Ajoneuvon omistaja/haltija (ellei kuljettaja)		Puhelin (myös suuntanro)		
	Liikennevakuutusyhtiö				☐ suostuu RV menettelyyn		
Osallinen 2	Sukunimi, etunimet				Henkilötunnus		
	Osoite						
	Ammatti		Puhelin kotiin (myös suuntanro)		Puhelin toimeen (myös suuntanro)		
	Ajoneuvon kuljettaja ☐ omistaja ☐ haltija ☐ muu		Puhalluskoe klo %		Laitteen numero		
	Ajokortin luokka, myöntäjä		Ajoneuvolaji		Merkki, malli		
2 Tapahtuma	Rikos/Tapahtuma						
	Tapahtuma-aika (viikonpäivä, pvm, klo)						
	Tapahtumapaikka (tarkasti)				Koordinaatit X= Y=		
	Lkm						
3 Tieliikenneolosuhteet	Palkkatutkinta aloitettu (pvm, klo)		Onnettomuustyyppi nro		Sää		
					☐ kirkas ☐ vesisade ☐ pilvipouta ☐ lumisade ☐ sumu ☐ räntäsade		
	Tien päällyste		Tien pinta		Lämpötila mitattu		
	☐ kestopäällyste ☐ kivi ☐ öljysora tai vast. ☐ betoni ☐ sora ☐ muu		☐ paljas, kuiva ☐ lumi ☐ paljas, märkä ☐ sohjo ☐ urissa vettä ☐ jää ☐ ajourat paljaat		klo Ilma °C		
	Tietäyden tyyppi		Onnettomuuspaikka		Risteys		
☐ kyllä ☐ kyllä ☐ ei ☐ ei		km/h		tasa-arvo ☐ kärkikolmio ☐			
R-tasoristeys		ääni- ja valo		STOP-merk.			
☐ puomit ☐ ei turvalaitteita		Kuolleita yht.		liiken.valot ☐ ei toimin. muu risteys ☐ vilkulla ☐ epäkun.			
4 Selostus * rikoksen/ tapahtuman						Lisätiedot	

Onnettomuus- tyyppi

Liikenneonnettomuustyyppikuvasto
Classification of accident types

0 Samat ajosuunnat (mikään ajoneuvoista ei ollut kääntymässä)
Same direction of travel (none of vehicles turning)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

1 Samat ajosuunnat (jokin ajoneuvoista oli kääntymässä)
Same direction of travel (at least one vehicle turning)

--	--	--	--	--	--	--	--

2 Vastakkaiset ajosuunnat (kohtaamisongnettomuus)
Opposing directions of travel (head on collisions)

--	--	--	--	--	--	--

HUOMIO: Kuvastossa olevia koodoja 09, 19, 29... käytetään, jos tyyppikuvasto ei löydy suoran onnettomuutta kuvaavasta tyyppistä, mikä se kuuluu johonkin ryhmään.

3 Vastakkaiset ajosuunnat (jokin ajoneuvoista oli kääntymässä)
Opposing directions of travel (at least one vehicle turning)

--	--	--	--	--	--	--	--

4 Ristävät ajosuunnat
Intersecting directions of travel

--	--	--	--	--

Ajoneuvo: Kuvastossa olevia koodoja 09, 19, 29... käytetään, jos tyyppikuvasto ei löydy suoran onnettomuutta kuvaavasta tyyppistä, mikä se kuuluu johonkin ryhmään.

5 Ristävät ajosuunnat (jokin ajoneuvoista oli kääntymässä)
Intersecting directions of travel (at least one vehicle turning)

--	--	--	--	--	--	--

Polkupyörä (mopo): Kuvastossa on kuvien 15, 16, 34, 35, 41, 42 ja 55 merkityt pyöräillä ajavat pyöräilijät. Muissa kuvissa voi pyöräillä olla mikä tahansa ajoneuvo.

6 Jalankulkijaonnettomuus (jalankulkija suojatiellä)
Pedestrian accident (on pedestrian crossing)

--	--	--	--	--	--	--

7 Jalankulkijaonnettomuus (muualla kuin suojatiellä)
Pedestrian accident (other than on pedestrian crossing)

--	--	--	--	--	--	--	--

8 Tieltä suistuminen
Running off road

--	--	--	--	--	--	--	--

9 Muu onnettomuus
Other accident

--	--	--	--	--	--	--	--	--

Kiitos

kari.onninen@poliisi.fi
040-5471053